

گزارش کوتاه از عملکرد بخش‌های مختلف کد

1. راه‌اندازی و اجرای پروژه

فایل grun.bat

این فایل یک اسکریپت دسته‌ای ویندوز است که فرآیند کامل کامپایل و اجرای پروژه را خودکار می‌کند. وظایف اصلی آن :

1. ایجاد پوشه موقت (**temp**) : تمام فایل‌های کامپایل‌شده و تولیدی ANTLR در اینجا قرار می‌گیرند.
2. اجرای ANTLR : با استفاده از antlr-4.8-complete.jar, فایل گرامر Language.g4 را پردازش کرده و فایل‌های LanguageLexer.java, LanguageParser.java و LanguageVisitor.java را در پوشه temp تولید می‌کند.
3. کامپایل : تمام فایل‌های java پروژه (شامل فایل‌های سفارشی و فایل‌های تولیدشده توسط ANTLR) را با استفاده از کتابخانه ANTLR کامپایل کرده و فایل‌های class را در پوشه temp قرار می‌دهد.
4. اجرا : کلاس Main را به عنوان نقطه شروع برنامه اجرا می‌کند.

فایل Main.java

این کلاس، نقطه ورود اصلی برنامه است.

- این کلاس در یک حلقه، فایل‌های ورودی را با الگوی Input1.java, Input2.java و... جستجو می‌کند.
 - برای هر فایل ورودی که پیدا شود، یک پوشه خروجی همنام (مثلاً Input1) ایجاد می‌کند.
 - سپس به ترتیب دو تابع اصلی پروژه را فراخوانی می‌کند:
1. TokenExtractor.extractTokens(): برای انجام "بخش اول: استخراج توکن‌ها".
 2. SymbolTableBuilder.buildAndPrint(): برای انجام "بخش دوم: ساخت جدول نماد".
- این فرآیند تا زمانی که فایل ورودی بعدی پیدا نشود، ادامه می‌یابد.

2. بخش اول: تحلیل لغوی (Token Extraction)

فایل TokenExtractor.java

این کلاس مسئولیت تحلیل لغوی و دسته‌بندی توکن‌ها را بر عهده دارد.

- خواندن فایل: فایل ورودی مشخص شده (مثلاً Input1.java) را می‌خواند.
- استفاده از **Lexer**: یک نمونه از `LanguageLexer` ایجاد می‌کند و تمام توکن‌ها را تا رسیدن به EOF استخراج می‌کند.
- دسته‌بندی توکن‌ها: تابع `getTokenCategory`، هر توکن را بر اساس نوع گرامری آن (که از `LanguageLexer.VOCABULARY` گرفته می‌شود) به 6 دسته اصلی مورد نیاز پروژه تقسیم می‌کند:
 - **Keywords**: با استفاده از یک `Set` از کلمات کلیدی از پیش تعریف‌شده.
 - **Identifiers**: (شناسه‌ها)
 - **Literals**: (مقادیر ثابت مانند اعداد، رشته‌ها و...)
 - **Operators**: (عملگرها)
 - **Separators**: (جداکننده‌ها)
 - **Comments**: (کامنت‌ها، اگرچه در گرامر `Language.g4` کامنت‌ها `<- skip` شده‌اند، اما منطق آن در اینجا وجود دارد).
- تولید خروجی: لیست توکن‌های استخراج‌شده به همراه دسته‌بندی، متن، شماره خط و ستون را در سه محل چاپ می‌کند:
 1. کنسول استاندارد.
 2. فایل متنی (`tokens.txt`).
 3. یک فایل `tokens.html` با استایل‌دهی `CSS` برای نمایش خواناتر در مرورگر.

3. بخش دوم: ساخت جدول نماد (Symbol Table)

این بخش از چندین کلاس مکمل تشکیل شده است که با هم کار می‌کنند تا جدول نماد را بر اساس بازدید از Parse Tree بسازند.

فایل Language.g4

این فایل، تعریف گرامر زبان Java-- است. ANTLR از این فایل برای تولید Lexer و Parser استفاده می‌کند. این گرامر ساختار دقیق کلاس‌ها، متدها، فیلدها، عبارات و... را تعریف می‌کند.

فایل Symbol.java

این یک کلاس داده (POJO - Plain Old Java Object) است که برای نگهداری اطلاعات یک نماد در جدول نمادها طراحی شده است. این کلاس فیلدهایی برای ذخیره موارد زیر دارد:

- name (نام شناسه)
- type (نوع داده یا نوع بازگشتی)
- kind (نوع نماد: class, interface, method, field, variable, parameter)
- scope (نام حوزه فعلی)
- visibility (سطح دسترسی: public, private, ...)
- parent (نام کلاس والد)
- implementedInterfaces (اینترفیس‌های پیاده‌سازی شده)
- isAbstract (آیا abstract است؟)
- isOverride (آیا override است؟)
- parameterList (لیست پارامترها برای متدها)
- initialValue (مقدار اولیه)

فایل Scope.java

این کلاس مسئولیت مدیریت **Nested Scopes** را بر عهده دارد.

- از یک List از Map ها برای نگهداری جداول نماد هر حوزه استفاده می کند.
- `pushScope(String scopeName)`: یک حوزه جدید (مانند ورود به یک کلاس یا متد) ایجاد کرده و آن را به بالای پشته اضافه می کند.
- `popScope`: حوزه فعلی را از پشته حذف می کند (مانند خروج از متد یا کلاس).
- `addSymbol(Symbol sym)`: نماد جدید را به Map مربوط به **حوزه فعلی** اضافه می کند.
- `getSymbol(String name)`: یک شناسه را جستجو می کند. این جستجو به درستی از حوزه فعلی شروع شده و در صورت پیدا نشدن، به حوزه های بیرونی تر (والد) ادامه می یابد.

فایل LanguageVisitorImpl.java

این کلاس، برای فرآیند ساخت جدول نماد است.

- این کلاس از `LanguageBaseVisitor` (تولیدشده توسط ANTLR) ارث بری می کند و به ما اجازه می دهد تا در `Parse Tree` حرکت کنیم.
- یک نمونه از `Scope` را در خود نگهداری می کند.
- **پیمایش**: با `Override` کردن متدهای `visit`... (مانند `visitLocalDecl`, `visitMethodDecl`, `visitClassDecl`), به گره های مختلف درخت تجزیه واکنش نشان می دهد.
- **ایجاد نماد**:
 - در هر متد `visit`...، اطلاعات شناسه را از گره فعلی استخراج می کند.
 - یک آبجکت `Symbol` جدید با اطلاعات استخراج شده (نام، نوع، سطح دسترسی و...) می سازد.
 - آبجکت `Symbol` ساخته شده را با `symbolTable.addSymbol()` به جدول نماد (در حوزه فعلی) اضافه می کند.

فایل SymbolTableBuilder.java

این کلاس فرآیند تحلیل نحوی و ساخت جدول نماد را **Orchestrate** می‌کند.

1. آماده‌سازی **ANTLR**: فایل ورودی را به `LanguageLexer` و `LanguageParser` می‌دهد و `Parse Tree` را با فراخوانی `parser.program` می‌سازد.
2. ایجاد **Visitor**: یک نمونه از `LanguageVisitorImpl` می‌سازد.
3. اجرای **Visitor**: متد `visitor.visit(tree)` را فراخوانی می‌کند. این دستور باعث می‌شود `Visitor` کل درخت تجزیه را پیمایش کند و در نتیجه، جدول نماد پر شود.
4. دریافت نتایج: پس از اتمام پیمایش، جدول نماد کامل‌شده را از `visitor.getSymbolTable` دریافت می‌کند.
5. تولید خروجی: مشابه `TokenExtractor`، این کلاس تمام نمادهای `st.getAllSymbols` به‌دست‌آمده را در سه محل چاپ و فرمت‌بندی می‌کند:
 - کنسول.
 - فایل متنی (`symbol_table.txt`).
 - یک فایل `symbol_table.html` با استایل‌دهی پیشرفته (مانند رنگ‌بندی بر اساس نوع نماد) برای نمایش خوانای جدول نماد.

ساسان نیک جو

سینا افضلی

محمدحسین طوغانیان